

2027–2032

RAZVOJNI IN PROGRAMSKI NACRT MEDOBCINSKE SPLOŠNE KNJIZNICE ŽALEC

Valerija Jerman

Žalec, april 2026

Vsebina

1	UVODNA IZHODIŠČA.....	3
2	POSŁANSTVO IN VIZIJA	4
3	ZUNANJI DEJAVNIKI, KI BODO VPLIVALI NA DELOVANJE KNJIŹNICE	5
4	STRATEŠKA PODROČJA, CILJI IN UKREPI	6
4.1	STROKOVNO USTREZNA IN UPORABNIKU PRILAGOJENA ZBIRKA	6
4.1.1	OPTIMALNO DOSTOPNO KNJIŹNIČNO GRADIVO ZA UPORABNIKE	7
4.1.2	AKTUALNA ZBIRKA	7
4.1.3	SPROTNA IN SISTEMATIČNA EVALVACIJA KNJIŹNIČNE ZBIRKE	8
4.1.4	ODZIVNOST NA POTREBE UPORABNIKOV	8
4.2	STORITVE ZA UPORABNIKE.....	9
4.2.1	DIGITALNA IN INFORMACIJSKA PISMENOST ZA RAZLIČNE CILJNE SKUPINE.....	9
4.2.2	PROGRAMI ZA RAZLIČNE CILJNE SKUPINE	9
4.2.3	SPODBUJANJE DRUŹINSKE PISMENOSTI	10
4.2.4	KREPITEV IZOBRAŹEVALNIH VSEBIN.....	10
4.3	KNJIŹNICA KOT PROSTOR SREČEVANJA, USTVARJALNOSTI IN DOBREGA POČUTJA.....	11
4.4	TRAJNOSTNA KNJIŹNICA	12
4.4.1	AKTIVNO VKLJUČEVANJE V LOKALNO TRAJNOSTNO POLITIKO	12
4.4.2	KREPITEV EKOLOŠKE OZAVEŠČENOSTI.....	12
4.5	RAZVOJ KRAJEVNIH KNJIŹNIC IN RAZVOJ DOMOZNANSKE DEJAVNOSTI.....	13
4.5.1	ENAKOMEREN RAZVOJ KNJIŹNIČNE MREŹE.....	13
4.5.2	RAZVOJ DOMOZNANSTVA	14
4.6	KADROVSKI RAZVOJ KNJIŹNICE.....	14
4.6.1	STROKOVNO USPOSOBLJENI DELAVCI (digitalne, komunikacijske in druge veščine).....	15
4.6.2	KREPITEV MEDKULTURNIH KOMPETENC ZAPOSLENIH	15
4.7	PROSTORI, OPREMLJENOST, IKT SISTEM IN VARNOST PODATKOV	16
4.7.1	PRILAGAJANJE PROSTOROV POTREBAM UPORABNIKOV	16
4.7.2	ZAGOTAVLJATI VARNO VZDRŹEVANJE, POSODABLJANJE IN RAZVOJ IKT OPREME IN SISTEMOV ..	16
4.7.3	VAROVANJE OSEBNIH PODATKOV	17
4.7.4	USPOSABLJANJE ZAPOSLENIH ZA VARNO RABO DIGITALNIH ORODIJ	17
4.8	PROMOCIJA KNJIŹNICE	18
4.8.1	PROMOCIJA KORISTNOSTI KNJIŹNICE NA KAKOVOST ŹIVLJENJA POSAMEZNIKA	18
4.8.2	KREPITEV STRATEŠKE KOMUNIKACIJE IN OGŁAŠEVALSKE AKCIJE KNJIŹNIČNE DEJAVNOSTI	19
5	ZAKLJUČEK	20
6	PRILOGA	21

1 UVODNA IZHODIŠČA

Knjižnice so institucije z večstoletno tradicijo in sodijo med najstarejše storitvene dejavnosti na področju kulture, izobraževanja in znanosti. Ves čas sledijo potrebam posameznika in družbe ter spodbujajo njegov razvoj. V Sloveniji je v osemdesetih letih prejšnjega stoletja področni knjižnični zakon prvič povezal vse vrste knjižnic in jih organizacijsko združil v knjižnični informacijski sistem, ki temelji na poenotenih strokovnih standardih za organizacijo knjižnic, na pravilih in priporočilih za izvajanje procesov in storitev ter na koordiniranem razvoju mreže.

Od sprejema Zakona o knjižničarstvu leta 2001 so slovenske splošne knjižnice dosegle pomemben napredek. Zakon določa pogoje, ki jih morajo izpolnjevati knjižnice, ki izvajajo knjižnično javno službo ter predpisuje mehanizme za vzdrževanje stalne rasti sistema in njegovo prilagajanje družbenim spremembam (razvoj standardov in strokovnih priporočil, s katerimi stroka določa strateške usmeritve ter normative za delovanje vseh tipov knjižnic).

Medobčinska splošna knjižnica Žalec je sodobna knjižnica, ki izvaja javno knjižnično službo na območju vseh šestih občin Spodnje Savinjske doline (Braslovče, Polzela, Prebold, Tabor, Vransko in Žalec). Zaradi razvejene mreže in dostopnosti storitev za vse prebivalce predstavlja eno najpomembnejših kulturnih ustanov v dolini. Njena prepoznavnost, obisk in ugled med uporabniki ter v strokovni javnosti presegajo lokalne okvire.

Razvojni načrt je pogojen z dosedanjim delovanjem, strokovnimi izkušnjami in zahtevami, ki izhajajo iz pravnih podlag.

ZAKONSKE IN DRUGE PRAVNE PODLAGE

Strokovno delovanje, status in poslovanje Medobčinske splošne knjižnice Žalec temelji na določbah:

- Odloka o ustanovitvi javnega zavoda Medobčinska splošna knjižnica Žalec (Uradni list RS, št. 11/08) ter Spremembe in dopolnitve Odloka o ustanovitvi javnega zavoda Medobčinska splošna knjižnica Žalec (v sprejemanju),
- Zakona o knjižničarstvu (Uradni list RS, št. 87/01, 96/02 in 92/15) ter podzakonskih predpisov,
- Zakona o skupnih temeljih sistema plač v javnem sektorju (Uradni list RS, št. 95/24),
- Zakona o zavodih (Uradni list RS, št. 72/93 s spremembami in dopolnitvami),
- Zakona o uresničevanju javnega interesa na področju kulture (Uradni list RS, št. 77/07 – uradno prečiščeno besedilo, s spremembami in dopolnitvami),
- Zakona o lokalni samoupravi (Uradni list RS, št. 94/07 – UPB in spremembe),
- Uredbe o osnovnih storitvah knjižnic (Uradni list RS, št. 29/03 in 162/22),
- Pravilnika o pogojih za izvajanje knjižnične javne službe (Uradni list RS, št. 28/23),
- Pravilnika o spremembah in dopolnitvi Pravilnika o pogojih za izvajanje knjižnične javne službe (Uradni list RS, št. 141/26),
- Pravilnika o razvidu knjižnic (Uradni list RS, št. 105/03),
- Pravilnika o načinu določanja skupnih stroškov osrednjih knjižnic, ki zagotavljajo knjižnično dejavnost v več občinah, in stroškov krajevnih knjižnic (Uradni list RS, št. 19/03),
- Pravilnika o splošnih pogojih poslovanja Medobčinske splošne knjižnice Žalec,

Vizija MSK Žalec je postati nepogrešljivo kulturno in izobraževalno središče Spodnje Savinjske doline. S strokovnostjo, raznolikimi programi in odprtostjo bomo podpirali razvoj lokalne skupnosti, pri tem pa posebno pozornost namenjali najranljivejšim skupinam, saj je razumevanje in sprejemanje drugačnih pogojev družbene razvitosti in človečnosti.

3 ZUNANJI DEJAVNIKI, KI BODO VPLIVALI NA DELOVANJE KNJIŽNICE

Tudi obdobju 2027 – 2032 se MSK Žalec ne bo mogla izogniti družbenim spremembam v okolju. Gospodarski, demografski, tehnološki in okoljski dejavniki bodo oblikovali potrebe uporabnikov in razvoj knjižničnih storitev. Uspešna knjižnica bo morala spremembe prepoznati hitro, proaktivno in premišljeno.

Gospodarski dejavniki

Prepoznavanje vloge knjižnice v lokalnem okolju ter ekonomska moč občin ustanoviteljic bo bistveno vplivala na uresničevanje načrtov o izgradnji nove osrednje knjižnice v Žalcu ter nove krajevne knjižnice na Vranskem. Obstoječi prostori so gibalno oviranim osebam nedostopni, ne zadoščajo standardom in ne omogočajo nadaljnjega razvoja dejavnosti. Domoznanski oddelek je skupen vsem občinam, kar zmanjšuje lokalno prepoznavnost posameznih skupnosti; smiselna bi bila hramba domoznanskih zbirk v posameznih enotah ob centraliziranem upravljanju.

Demografski dejavniki

- **Staranje prebivalstva:** Delež starejših od 65 let je v letu 2025 presegel 21 %, kar zahteva prilagoditve na področju fizične dostopnosti, izobraževalnih programov in podpore pri uporabi digitalnih tehnologij. Knjižnica bo morala razvijati storitve, ki omogočajo aktivno vključevanje starejših v kulturno in informacijsko okolje.
- **Povečanje števila priseljencev:** V Občini Žalec je delež tujih državljanov v letu 2025 presegel 9 %. Ta delež se povečuje tudi v ostalih spodnjesavinjskih občinah. To zahteva krepitev jezikovnih kompetenc zaposlenih, razvoj kulturno občutljivih pristopov ter oblikovanje programov za vključevanje priseljencev in spodbujanje medkulturnega dialoga.
- **Rast števila otrok in mladostnikov:** Povečanje števila osnovnošolcev in mladih do 18 let krepi potrebo po razvoju storitev za mlade, s poudarkom na bralni kulturi, ustvarjalnosti, digitalnem opismenjevanju in podpori pri učenju.
- **Višja izobrazbena struktura:** Naraščanje deleža prebivalcev z višješolsko in visokošolsko izobrazbo pomeni večje povpraševanje po strokovni literaturi, zahtevnejšem leposlovju in kakovostnih informacijskih virih.

bo namenjala nakupu gradiva za posebne skupine uporabnikov. Ukrepi vključujejo redno analizo in evalvacijo zbirke, zagotavljanje ustreznega števila izvodov, nabavo e-virov in gradiv za posebne skupine (slepe in slabovidne, gluhe in naglušne osebe, priseljence, nezaposlene, osebe z motnjami v telesnem ali duševnem razvoju, osebe z učnimi težavami). Pričakovani učinki so višji obrat gradiva, večje zadovoljstvo uporabnikov, večja dostopnost informacij za vse uporabnike.

CILJI:

- 4.1.1 Optimalno dostopno knjižnično gradivo za uporabnike.
- 4.1.2 Aktualna zbirka.
- 4.1.3 Sprotna in sistematična evalvacija knjižnične zbirke.
- 4.1.4 Odzivnost na potrebe uporabnikov.

4.1.1 OPTIMALNO DOSTOPNO KNJIŽNIČNO GRADIVO ZA UPORABNIKE

UKREPI:

- *Zagotavljanje optimalnega števila izvodov za posamezni naslov gradiva.*
- *Oblikovanje raznovrstne in kakovostne zbirke, skladno s strokovnimi smernicami, potrebami uporabnikov.*

PRIČAKOVANI REZULTATI:

- *Zadovoljni uporabniki.*
- *Večji obrat knjižnične zbirke.*
- *Večja učinkovitost porabe sredstev za nakup knjižničnega gradiva.*
- *Izbor gradiva z dejanskimi potrebami različnih uporabnikov.*

KAZALNIKI:

- *Odstotek izposojenih naslovov.*
- *Povprečna čakalna doba za najbolj iskane naslove.*
- *Razmerje med številom rezervacij in številom izvodov pri najbolj branih naslovih.*

4.1.2 AKTUALNA ZBIRKA

UKREPI:

- *Kontinuirana nabava in obdelava knjižnega in neknjižnega gradiva.*
- *Redno spremljanje knjižnih novosti in njihovo umeščanje v zbirko, ki mora biti aktualna.*
- *Promocija knjig, sodelovanje pri predstavitvah in pogovorih z avtorji.*
- *Spremljanje izposojevalnih statistik in odziva uporabnikov na nabavljeno gradivo.*
- *Redni odpis knjižnega in neknjižnega gradiva, skladno s standardi.*

PRIČAKOVANI REZULTATI:

- *Zbirka odgovarja na potrebe uporabnikov.*
- *Višji obrat gradiva.*

4.2 STORITVE ZA UPORABNIKE

Knjižnica bo razvijala storitve, ki naslavljajo potrebe različnih ciljnih skupin, kot so starejši, osebe v institucionalnih ustanovah, otroci in mladostniki, tuji državljani, nezaposleni, gibalno ovirane osebe ipd. Cilj je, da navedene skupine prebivalcev prepoznajo knjižnico kot vključujoč prostor, prostor sodelovanja, prostor, ki jih sprejema in omogoča razvoj in napredek. Ključni ukrepi vključujejo digitalno opismenjevanje, bralno opismenjevanje, izobraževalne vsebine, boljšo dostopnost do storitev in sodelovanje z drugimi deležniki v lokalni skupnosti.

CILJI:

- 4.2.1 Digitalna in informacijska pismenost za različne ciljne skupine.
- 4.2.2 Programi za različne ciljne skupine.
- 4.2.3 Spodbujanje družinske pismenosti.
- 4.2.4 Krepitev izobraževalnih vsebin.

4.2.1 DIGITALNA IN INFORMACIJSKA PISMENOST ZA RAZLIČNE CILJNE SKUPINE

UKREPI:

- Programi za digitalno opismenjevanje (izobraževanja, delavnice, tečaji).
- Pomoč pri reševanju individualnih potreb posameznikov.

PRIČAKOVANI REZULTATI:

- Opolnomočenje prebivalcev za rokovanje s sodobnimi informacijskimi orodji.
- Povečana samozavest uporabnikov.
- Večja vključenost v družbene procese.

KAZALNIKI:

- Število udeležencev programov digitalnega opismenjevanja.
- Analiza anket o napredku in zadovoljstvu udeležencev.

4.2.2 PROGRAMI ZA RAZLIČNE CILJNE SKUPINE

UKREPI:

- Bralni projekti za družine, predšolske otroke in odrasle
- Programi z vsebinami, ki spodbujajo obisk odraslih moških
- Programi za vključevanje priseljenk in otrok
- Sodelovanje z drugimi javnimi zavodi oz institucijami (Razvojna agencija Savinja, UPI Ljudska univerza Žalec, domovi za starejše in osebe s posebnimi potrebami, šole, vrtci, varstveno-delovni centri, Center za socialno delo, Urad za delo Žalec ipd.)

KAZALNIKI:

- Število izobraževalnih programov.
- Število udeležencev.
- Povratne informacije udeležencev.

4.3 KNJIŽNICA KOT PROSTOR SREČEVANJA, USTVARJALNOSTI IN DOBREGA POČUTJA

Sodobna knjižnica ni več le prostor za izposojlo gradiva, temveč odprt, vključujoč in večnamenski prostor, ki povezuje ljudi, spodbuja ustvarjalnost in krepi dobro počutje skupnosti.

Knjižnica zagotavlja varno družabno okolje, kjer se srečujejo različne generacije in skupine. Omogoča medkulturno in medgeneracijsko povezovanje, nudi prostor za društva, predavanja, bralne klube in druge skupnostne dogodke. S tem krepi socialno mrežo in občutek pripadnosti. Knjižnice se tudi razvijajo v ustvarjalna središča, kjer uporabniki ne le dostopajo do informacij, temveč tudi, ob primernih pogojih in podpori, ustvarjajo.

Knjižnica naj nudi mirno, prijetno in podporno okolje, ki pozitivno vpliva na duševno zdravje. Tihe sobe, udobni kotički, biblioterapija, bralni klubi in programi za sprostitev zmanjšujejo stres ter krepijo občutek varnosti in sprejetosti. Knjižnica tako postane prostor umika, refleksije in osebne rasti.

Ko knjižnica združi funkcije srečevanja, ustvarjalnosti in dobrega počutja, postane **srce lokalne skupnosti** — prostor, ki povezuje ljudi, spodbuja razvoj in prispeva k bolj kakovostnemu življenju.

UKREPI:

- Skrb za čiste, urejene in prijetne prostore z okolico ter ureditev kotičkov za sprostitev.
- Uporaba knjižnice kot »tretjega prostora«, - prostora med domom in službo, namenjenega učenju, druženju in ustvarjanju.
- Razvoj programov za vse generacije.

PRIČAKOVANI REZULTATI:

- Višja stopnja zadovoljstva uporabnikov.
- Redno neformalno druženje v knjižnici.
- Prepoznavanje knjižnice kot prijetnega, urejenega in varnega prostora.

KAZALNIKI:

- Merjenje obiska.
- Povratne informacije udeležencev.

KAZALNIKI:

- Število dogodkov z ekološko tematiko.
- Število obiskovalcev na dogodkih.
- Zmanjšanje porabe virov (elektrike, vode, papirja).

4.5 RAZVOJ KRAJEVNIH KNJIŽNIC IN RAZVOJ DOMOZNANSKE DEJAVNOSTI

Poleg osrednje knjižnice v Žalcu je razvoj vseh krajevnih knjižnic (Občinske knjižnice Braslovče, Občinske knjižnice Polzela, Občinske knjižnice Prebold, Občinske knjižnice Tabor in Občinske knjižnice Vransko) bistvenega pomena za napredek javnega zavoda kot celote. Ker ima knjižnica eno najbolj razvejenih mrež v Sloveniji, je pomembno, da so storitve in pogoji za izvajanje knjižnične dejavnosti enotne kakovosti v vseh enotah. Nadaljnji razvoj bo v veliki meri odvisen od prepoznavanja lokalnih odločevalcev o pomenu vsem dostopne in vključujoče knjižnice. Ob ustreznih prostorskih pogojih je tudi smiselna hramba domoznanske zbirke v posameznih občinah ustanoviteljicah. Od 26. 9. 2006 je namreč domoznanski oddelek skupen vsem in hrani gradivo za vso Spodnjo Savinjsko dolino.

CILJI:

4.5.1 Enakomeren razvoj knjižnične mreže

4.5.2 Razvoj domoznanstva

4.5.1 ENAKOMEREN RAZVOJ KNJIŽNIČNE MREŽE

UKREPI:

- Skrb za enotno kakovost storitev v vseh enotah.
- Dostopnost knjižnic za invalide in osebe z ovirami.
- Izboljšanje prostorskih pogojev, zlasti na Vranskem in v Žalcu.
- Redna komunikacija in vključevanje zaposlenih v krajevnih knjižnicah v razvojne načrte, skupne projekte ter stalno izobraževanje.
- Prilagajanje programov lokalnim potrebam.

PRIČAKOVANI REZULTATI:

- Krajevne knjižnice kot enakovreden del ponudbe MSK Žalec.
- Višja kakovost storitev v vseh krajevnih knjižnicah.
- Večje sodelovanje z lokalnimi organizacijami.
- Večja vključenost krajevnih knjižnic v razvojne projekte MSK Žalec.

KAZALCI:

- Posodobljeni in dostopni prostori.
- Število programov, izvedenih v krajevnih knjižnicah.
- Obisk in zadovoljstvo uporabnikov.

CILJI:

- 4.6.1 Strokovno usposobljeni delavci (digitalne, komunikacijske in druge veščine).
- 4.6.2 Krepitev medkulturnih kompetenc zaposlenih.

4.6.2 STROKOVNO USPOSOBLJENI DELAVCI (digitalne, komunikacijske in druge veščine)

UKREPI:

- *Analiza kompetenc zaposlenih.*
- *Priprava letnega načrta izobraževanj glede na potrebe.*
- *Razvoj mehkih veščin (osebne, medčloveške in komunikacijske sposobnosti).*
- *Spodbujanje projektnega sodelovanja.*

PRIČAKOVANI REZULTATI:

- *Višja usposobljenost zaposlenih za delo v sodobnem, hitro spreminjajočem se okolju.*
- *Večja strokovna samozavest in notranja motivacija zaposlenih.*
- *Ustvarjalnost pri razvoju novih storitev.*
- *Povezovanje na lokalni ravni in v mednarodnem okolju.*

KAZALNIKI:

- *Število izvedenih usposabljanj in izpopolnjevanj letno.*
- *Vključitev vsakega zaposlenega v najmanj eno obliko izobraževanja.*
- *Število lokalnih, nacionalnih in mednarodnih projektov.*
- *Evalvacija napredka kompetenc (samoevalvacija, pogovor z vodjem, mentorstvo).*

4.6.3 KREPITEV MEDKULTURNIH KOMPETENC ZAPOSLENIH

UKREPI:

- *Usposabljanje za delo s priseljenci, vključujočo komunikacijo in kulturno občutljivost.*
- *Deljenje dobrih praks iz drugih večkulturnih okolij.*
- *Vključevanje dvojezičnih oseb v knjižnične dejavnosti za tuje državljane.*
- *Spodbujanje samorefleksije o delu in osebnem razvoju.*

PRIČAKOVANI REZULTATI:

- *Vključujoče, spoštljivo in proaktivno okolje v knjižnici.*
- *Knjižnica kot zgled organizacije, ki spodbuja raznolikost in enakopravnost.*

KAZALNIKI:

- *Število izvedenih usposabljanj s področja medkulturnosti.*
- *Povratne informacije sodelujočih v programih.*
- *Povečan delež zaposlenih, ki želijo delati z raznolikimi skupinami.*

PRIČAKOVANI REZULTATI:

- *Večja zanesljivost in varnost IKT sistemov, manj izpadov.*
- *Dolgoročna racionalizacija stroškov zaradi načrtnega obnavljanja opreme.*

KAZALNIKI:

- *Delež opreme, starejše od 5 let.*
- *Število posodobljenih naprav letno.*
- *Stroški vzdrževanja v primerjavi z načrtovanimi investicijami.*

4.7.3 VAROVANJE OSEBNIH PODATKOV

UKREPI:

- *Krepitev informacijske varnosti (npr. šifriranje komunikacije, varnostne kopije, nadzor dostopov).*
- *Izobraževanje zaposlenih o varstvu osebnih podatkov.*
- *Priprava dokumenta varnostne politike.*

PRIČAKOVANI REZULTATI:

- *Večja zaščita osebnih podatkov uporabnikov.*
- *Višja stopnja zaupanja v digitalne storitve knjižnice.*
- *Zmanjšanje tveganj za zlorabo podatkov.*

KAZALNIKI:

- *Število varnostnih incidentov.*
- *Število izobraževanj zaposlenih o kibernetiki varnosti.*
- *Posodobitev internih pravilnikov o varovanju podatkov.*

4.7.4 USPOSABLJANJE ZAPOSLENIH ZA VARNO RABO DIGITALNIH ORODIJ

UKREPI:

- *Izvedba rednih izobraževanj o varni rabi digitalnih orodij (npr. zaščita podatkov, varno geslo, prepoznavanje spletnih prevar).*
- *Uvedba internih protokolov za ravnanje z osebnimi podatki uporabnikov.*
- *Vzpostavitev internega sistema za sprotno obveščanje zaposlenih o novih varnostnih tveganjih.*
- *Redno posodabljanje programske opreme in uvajanje varnostnih standardov.*

PRIČAKOVANI REZULTATI:

- *Povečana prepoznavnost knjižnice kot ključnega podpornega okolja za učenje, informiranje in dobrobit prebivalcev.*
- *Večja vključenost različnih ciljnih skupin v knjižnične programe.*
- *Krepitev pozitivne percepcije knjižnice v lokalni skupnosti.*

KAZALNIKI:

- *Število izvedenih promocijskih kampanj na leto.*
- *Doseg objav na družbenih omrežjih (ogledi, delitve, odzivi).*
- *Število medijskih objav o knjižnici.*
- *Rast števila aktivnih članov in udeležencev programov.*

4.8.2 KREPITEV STRATEŠKE KOMUNIKACIJE IN OGLAŠEVALSKE AKCIJE KNJIŽNIČNE DEJAVNOSTI

UKREPI:

- *Priprava letnega komunikacijskega načrta, ki opredeljuje ciljne skupine, ključna sporočila, komunikacijske kanale in časovnice.*
- *Prenova enotne vizualne identitete knjižnice v vseh komunikacijskih materialih (tiskani materiali, spletna stran, družbena omrežja).*
- *Redno obveščanje financerjev, partnerjev in odločevalcev o dosežkih, projektih in potrebah knjižnice (npr. kvartalna poročila, informativni bilteni).*
- *Aktivno upravljanje družbenih omrežij in spletne strani z načrtovanimi vsebinami (objave, videi, infografike).*
- *Izvedba ciljnih oglaševalskih kampanj za promocijo ključnih storitev.*
- *Krepitev sodelovanja z lokalnimi mediji (intervjuji, prispevki, napovedi dogodkov).*

PRIČAKOVANI REZULTATI:

- *Učinkovitejša, bolj prepoznavna in profesionalna komunikacija knjižnice.*
- *Povečana vidnost knjižnice v lokalnem okolju in širši javnosti.*
- *Večja podpora financerjev in odločevalcev pri razvoju knjižničnih projektov.*
- *Boljša informiranost uporabnikov o storitvah, programih in novostih.*
- *Krepitev ugleda knjižnice kot sodobne, odprte in družbeno pomembne institucije.*

KAZALNIKI:

- *Število pripravljenih komunikacijskih načrtov in poročil na leto.*
- *Število objav na družbenih omrežjih in spletni strani ter njihov dosežek.*
- *Število medijskih objav o knjižnici (lokalni časopisi, radio, spletni portali).*
- *Število izvedenih oglaševalskih kampanj.*

6 PRILOGA

Statistični podatki in pregled dejavnikov, ki bodo vplivali na delovanje MSK Žalec

Pri nastajanju razvojnega načrta sem med drugim izhajala tudi iz demografskih podatkov Statističnega urada RS.

Tabela 1: Število prebivalcev

Občina	2015	2020	2025	indeks
Braslovče	5447	5639	5919	108,67
Polzela	6084	6258	6629	108,96
Prebold	4999	5103	5317	106,36
Tabor	1655	1669	1789	108,1
Vransko	2603	2624	2763	106,15
Žalec	21264	21492	21823	102,63
SKUPAJ	42052	42785	44240	105,2

Število prebivalcev v vseh šestih občinah ustanoviteljicah je v zadnjih desetih letih precej naraslo, najbolj v Braslovčah, na Polzeli in v Taboru, kar pomeni povečano potrebo po knjižničnih storitvah v krajevnih enotah.

Tabela 2: Delež prebivalcev po starostnih skupinah

Občina	starost	2015	2020	2025
Braslovče	0-14	15,9	16,5	15,7
	15-64	66,6	64	62,8
	65+	17,5	19,5	21,5
Polzela	0-14	16,2	16,3	14,9
	15-64	65,2	63,2	63,5
	65+	18,7	20,5	21,5
Prebold	0-14	15,5	16,2	15,6
	15-64	66,7	63,3	61
	65+	17,8	20,6	23,3
Tabor	0-14	16,9	17,7	18,9
	15-64	66,1	65,7	63,4
	65+	17	16,6	17,7
Vransko	0-14	15,7	16,6	16,5
	15-64	65,8	63,5	63
	65+	18,5	19,9	20,5
Žalec	0-14	14,8	14,9	13,9
	15-64	67,2	64,4	63
	65+	18	20,7	23,2

Tabela 5: Število delovno aktivnih prebivalcev in njihov delež (podatki za leto 2025)

Občina	delovno aktivni	delež
Braslovče	2684	69,3
Polzela	3039	68,1
Prebold	2347	69,5
Tabor	857	70,2
Vransko	1273	68,1
Žalec	9662	65,5

Delež delovno aktivnih prebivalcev je najvišji, po vseh občinah predstavlja približno dve tretjini prebivalcev. To je tudi skupina prebivalcev, ki je po številu aktivnih članov v knjižnici najmočnejše zastopana. Zaposleni in upokojenci predstavljajo najbolj rastočo skupino glede na delež aktivnih članov, kar odraža pomen knjižnice za te demografske skupine. Brezposelnih je opazno manj.

Tabela 6: Selitveno gibanje državljanov Slovenije (podatki za leto 2024)

Občina	priseljeni iz tujine	odseljeni v tujino	selitveni prirast
Braslovče	45	34	101
Polzela	77	26	208
Prebold	51	38	9
Tabor	12	5	31
Vransko	7	5	48
Žalec	245	217	62

Tabela 7: Število in delež tujih državljanov (podatki za leto 2024)

Občina	tuji državljani	delež tujih državljanov	delež moških	delež žensk
Braslovče	226	3,8	4,7	2,9
Polzela	370	5,5	7,4	3,7
Prebold	390	7,3	9,6	5,1
Tabor	53	2,9	3,3	2,6
Vransko	73	2,6	2,9	2,3
Žalec	2169	9,9	13,3	6,4

Selitveni prirast je v vseh občinah pozitiven, najbolj se slovenski državljani priseljujejo na Polzelo, najmanj v Prebold. Demografska slika selitvenega gibanja med tujimi državljani je obratna. Največ tujih priseljencev živi v Žalcu in Preboldu, najmanj na Vranskem in v Taboru. Med njimi je bistveno večji delež moški. Vključevanje priseljencev bo ena ključnih nalog knjižnice.